Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

SHE4AHA
Health throughout life

Félagslegur ójöfnuður í heilsu

Hvað er félagslegur ójöfnuður í heilsu?

Félagslegur ójöfnuður í heilsu vísar til misræmis í heilsufari og aðgengi að heilbrigðisþjónustu sem er nátengt félagslegum þáttum eins og félags- og efnahagslegri stöðu, kynþætti, þjóðerni, kyni, menntun og landfræðilegri staðsetningu. Þessi munur leiðir til þess að ákveðnir hópar upplifa að heilsufar þeirra sé verra og standa frekar frammi fyrir hindrunum þegar kemur að aðgengi að heilbrigðisþjónustu samanborið við aðra.

Félagslegur ójöfnuður

- Óeðlilegur kerfisbundinn munur á lífskjörum og lifnaðarháttum ólíkra þjóðfélagsstétta.
- Krefst gildisnálgunar: Réttlæti.

- Dæmi 1:
  - Börn lítið menntaðra mæðra hafa lægri fæðingarþyngd og fæðast oftar fyrir tímann.
  - Sanngjarnt eða ósanngjarnt?
- Dæmi 2:
  - A er betri til heilsunar en B. B hefur reykt alla ævi.
  - Sanngjarnt eða ósanngjarnt?

Áhrifaþættir heilbrigðis

Heildræn nálgun til að vinna með áhrifaþætti heilsu

Kenningin um félagsauð

- Samfélagið virkar sem stuðpúði gegn veirustofnum.
- Samfélagið hefur jákvæð áhrif á ónæmiskerfið og eykur þannig seiglu okkar.
- Samfélagið er uppspretta lærdóms af góðri heilsuhegðun.
- Samfélagið getur veitt stuðning og umönnun.

Félagslegur ójöfnuður í skóla

Nemendur standa frammi fyrir ójöfnum tækifærum til að njóta góðs af starfsemi skólans hvað varðar nám, menntun, vellíðan og heilsu: þessi ójöfnuður stafar af stöðu nemandans í samfélagsgerðinni.

Hvernig á að draga úr félagslegum ójöfnuði er viðkemur heilsu - Tvær stefnur

FRJÁLST VAL ER VARÐAR HEILSU

- Einstaklingsbundin áhersla.
- Aðferðin byggist á þekkingu á mismunandi afleiðingum aðgerða.

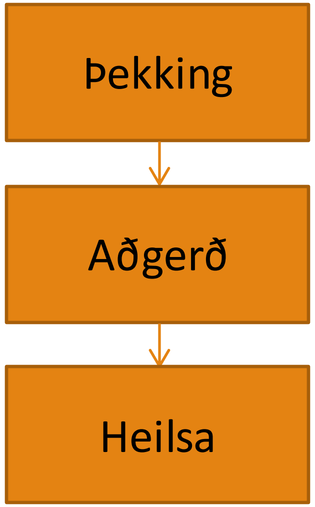

HEFUR EKKI VAL ER VARÐAR HEILSU

- Áhersla á samhengi.
- Aðferðin byggir á flóknum orsakabundnum aðstæðum og áhrifaþáttum.

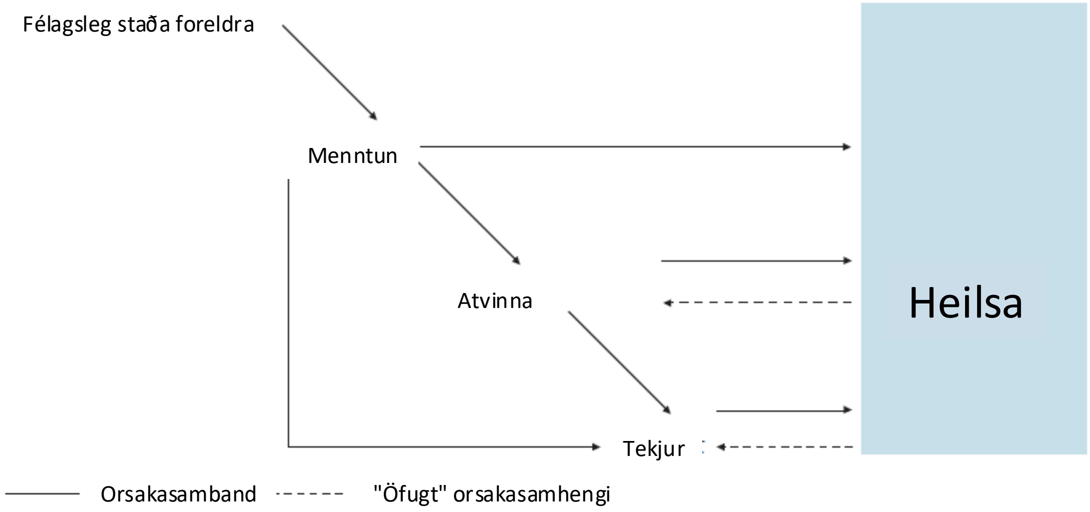

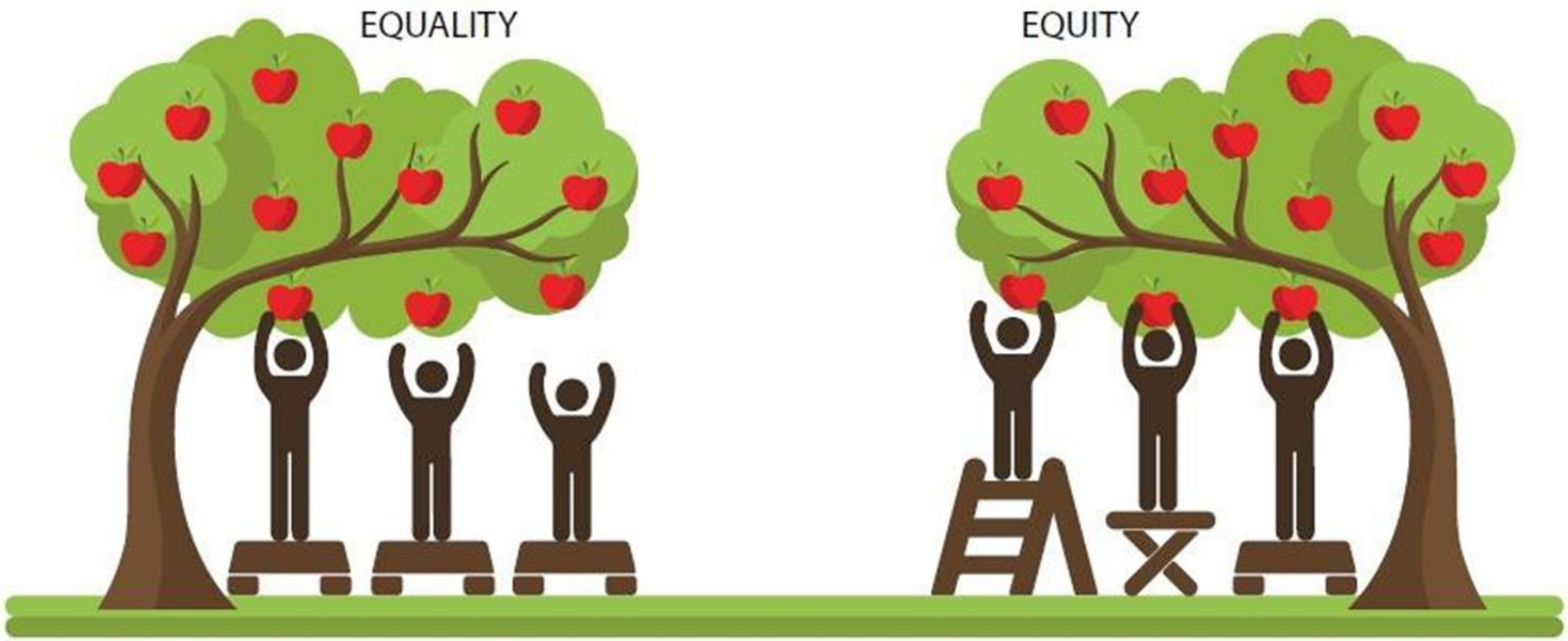

JAFNRÉTTI (EQUALITY) ER EKKI ÞAÐ SAMA OG **JÖFNUÐUR** (EQUITY)
TIL AÐ VINNA MEÐ JÖFNUÐ ÞÁ ÞURFA SUMIR STUNDUM AÐ FÁ MEIRA TIL AÐ ÞAÐ VERÐI JÖFNUÐUR

SHE4AHA
Health throughout life

Þessar glærur voru þróaðar innan SHE4AHA verkefnisins.

Nánari upplýsingar um SHE4AHA verkefnið er að finna á www.healththroughoutlife.eu

Þetta efni er hægt að nota ókeypis með skýrri tilvísun í SHE4AHA verkefnið.

Leiðbeiningar um innleiðingu á Heilsueflandi skóla

Co-funded by the European Union

Styrkt af Evrópusambandinu. Skoðanir og álit sem sett eru fram eru hins vegar eingöngu skoðanir höfunda og endurspegla ekki endilega skoðanir Evrópusambandsins eða Framkvæmdaskrifstofu mennta- og menningarmála (EACEA). Hvorki Evrópusambandið né EACEA bera ábyrgð á þeim.

ÚTGEFIÐ AF
Schools for Health in Europe Network Foundation (SHE).
ÚTGÁFUDAGUR
Mars 2025